

Aan

De voorzitter van het Bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Saba

Contactpersoon	Telefoonnummer
Thijs Slippens (Cft)	+5999 461 9081
Datum	E-mail
24 maart 2011	info@cft.an
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Cft 201100288	
Pagina	Bijlagen
1/7	-

Onderwerp

Reactie 4e uitvoeringsrapportage 2010 Openbaar Lichaam Saba

Geachte heer Johnson,

Inleiding

Conform de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES) dient een openbaar lichaam uiterlijk drie weken na afloop van een kwartaal een uitvoeringsrapportage in bij de minister van BZK. Dit geschiedt door tussenkomst van het Cft. Tezamen met de overige afgesproken uitvoeringsinformatie bestaat in de uitvoeringsrapportage de mogelijkheid voor Saba tot het indienen van eventuele begrotingswijzigingen. U heeft het Cft om twee weken uitstel verzocht voor wat betreft de indiening van de 4e uitvoeringsrapportage 2010. Het Cft heeft ingestemd met uw verzoek. De ingediende conceptrapportage bevatte nog een aantal onduidelijkheden, waardoor om een aangepaste versie is verzocht. Op 15 maart 2011 heeft het Cft pas deze definitieve ambtelijke versie van de 4^e uitvoeringsrapportage 2010 inclusief alle bijlagen van de afdeling Financiën ontvangen. Een dag later heeft het Cft van u, de door het Bestuurscollege vastgestelde 4^e uitvoeringsrapportage 2010 ontvangen, inclusief de door het Bestuurscollege ingediende begrotingswijzigingen.

Conclusies

Op basis van de door u ingediende 4^e uitvoeringsrapportage 2010 komt het Cft tot de volgende conclusies:

- Het Openbaar Lichaam Saba is helaas niet in staat gebleken in de laatste kwartaalrapportage over het jaar 2010 een gedegen onderbouwing te geven van de inschatting van het resultaat in 2010. Hierdoor is het door Saba aangegeven verwachte negatieve resultaat van circa \$ 735.000 door het Cft niet op waarde te schatten.

**College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius
en Saba**

De Rouvilleweg 39
Curaçao

Telefoon (+5999) 461 9081

Telefax (+5999) 461 9088

E-mail info@cft.an

Internet www.cft.an

- De begrotingsmutaties zijn aan de inkomsten- en de uitgavenkant in balans. De bedragen in de tabellen die enige toelichting moeten verschaffen voor zowel de begrotingsmutaties aan de inkomsten- en de uitgavenkant wijken echter op bepaalde posten af van de tabel begrotingsmutaties.
- De door Saba aangegeven verschillen tussen de geprognoseerde inkomsten en uitgaven afgezet tegen de begrotingsstand 2010 komen niet overeen met de voorgestelde begrotingswijzigingen. Een toelichting voor het verschil hiertussen ontbreekt.
- De met Bonaire en Sint Eustatius te ontwikkelen maandrapportage-methodiek vanaf medio 2011 zal moeten helpen bij het verkrijgen van een vroegtijdig inzicht in de actuele stand van zaken met betrekking tot de begrotingsuitvoering. Het bestuurscollege zal daardoor in staat worden gesteld om –indien nodig- tijdig bij te sturen.
- Het Cft constateert dat Saba wederom niet heeft gerapporteerd over de voortgang van de doeluitkering. Ook heeft Saba het overzicht 'Aandeel eilandgebied in kapitaal- en exploitatielasten projecten samenwerkingsmiddelen' niet aangeleverd.
- Het Cft constateert dat in de periode vanaf 1 juli 2010 tot en met 31 december 2010 sprake is van enige voortgang van de verbeterpunten van het financieel beheer, maar dat op een aantal punten nog verduidelijking door Saba noodzakelijk is.
- In de toelichting bij de begrotingsaanschrijving 2010 staat voor wat betreft personeelsbeheer opgenomen dat de personele omvang structureel door het eilandgebied moet zijn te dekken. De huidige manier van aanleveren van gegevens maakt niet inzichtelijk of Saba op dit onderdeel binnen de kaders blijft.

Toelichting

Begrotingsuitvoering

Uit de ingediende rapportage over het vierde kwartaal van 2010 kan het Cft geen oordeel opmaken over de uitvoering van de begroting 2010. Dit vanwege het feit dat een gedegen toelichting op de cijfers ontbreekt en het in die zin niet mogelijk is de gepresenteerde cijfers op waarde te schatten.

Het Cft realiseert zich dat het jaar 2010 gezien de constitutionele veranderingen een overgangsjaar betreft en dat dit een duidelijke impact op de begroting heeft gehad. Per 10 oktober 2010 zijn bepaalde inkomsten naar Nederland overgeheveld, terwijl de uitgaven aan bijvoorbeeld scholen en ziekenhuis wel ten laste van de eilandbegroting bleven. Met Nederland is de afspraak gemaakt dat deze kosten zullen worden verrekend. Uit mondeling overleg met uw afdeling Financiën blijkt dat nog niet alle verrekeningen hebben plaatsgevonden en dat daardoor nog niet een definitieve balans opgemaakt kan worden. Bepaalde facturen moeten nog worden verwerkt en afrekeningen zullen nog moeten plaatsvinden. In de (concept) verantwoording over het jaar 2010 zal enerzijds inzicht worden gegeven in de balans per ultimo 9 oktober 2010 en het resultaat over de periode 1 januari tot en met 9 oktober 2010. Anderzijds zal in de jaarrekening 2010 inzicht worden gegeven in de balans en het resultaat over de periode vanaf de transitiedatum 10 oktober 2010 tot en met 31 december 2010. U

wordt verzocht het Cft op de hoogte te houden van de stand van zaken met betrekking tot de opleveringsdatum van de jaarrekening 2010.

Uit de gepresenteerde cijfers blijkt dat voor een bedrag van ruim \$ 700.000 meer aan inkomsten wordt verwacht dan in de goedgekeurde begroting 2010 was voorzien. Echter liggen de verwachte uitgaven ruim \$ 1.450.000 boven het voor 2010 begrote bedrag. Per saldo betekent dit voor het jaar 2010 een voorzien tekort van circa \$ 735.000. Per mail is geopperd dat de overschrijding wel eens aan APNA te wijten kan zijn. Zonder een inhoudelijke toelichting op de onderliggende posten (vooral de post overige inkomsten hoofdstuk 9) is het voor het Cft echter niet mogelijk dit resultaat op waarde te schatten. Gezien de mutaties die ten behoeve van de jaarrekening 2010 nog verwerkt moeten worden kan het resultaat nog (aanzienlijk) afwijken van deze tussenstand. Uiteraard zou het Cft graag willen weten wat de precieze oorzaken zijn van dit voorlopige negatieve resultaat en hoe het Openbaar Lichaam Saba dat denkt op te gaan vangen. Tevens wil het Cft graag informatie over de wijze waarop de 4^e begrotingswijziging 2010 van ruim \$ 300.000 zich verhoudt tot bovenstaande bedragen.

In onderstaand staatje wordt duidelijk hoe bovenstaand (voorlopig) tekort van bijna \$ 735.000 is opgebouwd:

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4 ^e kwartaal	Totaal
uitgaven	3.068.468	5.442.879	5.177.305	9.515.175	23.203.827
inkomsten	4.576.015	4.428.017	4.538.642	8.926.244	22.468.919
saldo	-/-1.507.547	1.014.862	638.663	588.931	734.908

Op een totale begroting van bijna \$ 22 miljoen betekent dit een verwachte tegenvaller van circa 3,4 %. In de rapportage tot en met het derde kwartaal 2010 gaf Saba nog aan geen tekort of overschot te verwachten. Maar door de manier van prognosticeren (het verschil tussen de jaarraming uit de begroting en de realisaties tot en met de verslagperiode worden evenredig verdeeld over de nog resterende periodes) kon aan deze voorspelling geen waarde worden gehecht.

Tijdens de financieel beheer dagen medio februari (ten kantore van het Cft) is afgesproken dat er in aanvulling op de reguliere en wettelijk vastgelegde kwartaalrapportages, vanaf juli 2011 maandrapportages zullen worden opgeleverd. De werkafpraak is gemaakt dat Bonaire, Sint Eustatius en Saba in gezamenlijkheid een conceptformat gaan ontwikkelen. In dit conceptformat zal eveneens een liquiditeitsplanning (inclusief een monitor liquiditeitsbeheersing) worden opgenomen. Eind tweede kwartaal 2011 zal dit conceptformat met het Cft worden besproken en zal in gezamenlijkheid met de openbare lichamen Sint Eustatius en Bonaire tot één uniform format voor een maandrapportage(methodiek) worden besloten. Het Cft verzoekt u om in het vervolg in elke aan het Cft op te leveren rapportage het te verwachten eindresultaat voor het betreffende jaar onderbouwd aan te geven, al dan niet met de nodige voorbehouden.

Wellicht ten overvloede, de maandelijkse rapportages en de kwartaalrapportages bevatten noodzakelijke informatie ter sturing en besturing door het bestuurscollege. Bijkomend effect is dat een juiste, tijdige en volledige rapportage afdwingt dat de financiële administratie op orde is.

Begrotingswijziging

Er staan in de rapportage een groot aantal begrotingsmutaties voor vierde kwartaal 2010 opgenomen. Het totaal van de voorgestelde wijzigingen van de inkomsten en de uitgaven zijn in balans. Wat opvalt, is dat de bedragen in de tabellen die enige toelichting moeten verschaffen voor zowel de begrotingsmutaties aan de inkomsten- en de uitgavenkant op bepaalde posten afwijken van de tabel begrotingsmutaties. Zo telt de toelichting aan de uitgavenkant op tot een bedrag van \$ 301.235 en de toelichting aan de inkomstenkant gaat uit van een bedrag van \$ 357.408. Dit komt niet overeen met de begrotingswijzigingen in de hoofdtabel, deze bedragen immers voor zowel de inkomsten- als de uitgavenkant \$ 303.068. Het Cft constateert dat het verschil aan de inkomstenkant vooral zit bij hoofdfunctie 9, de overige loonbelasting. Graag ontvangt het Cft van u informatie over deze verschillen.

Zoals eerder aangegeven komen bovenstaande begrotingswijzigingen niet overeen met de prognoses zoals die voor de inkomsten (+ \$ 717.894) en de uitgaven (+ \$ 1.452.802) door u voor het jaar 2010 zijn afgegeven. Graag zou het Cft van u een toelichting op het verschil ontvangen.

De begrotingswijzigingen dienen overigens nog door de Eilandsraad te worden vastgesteld en door het Cft-BES te worden goedgekeurd. Het Cft-BES ziet dan ook uit naar de door de Eilandsraad vastgestelde begrotingswijzigingen.

Financieel beheer

Het Cft heeft na overleg met de openbare lichamen voor 2010 prioriteiten vastgesteld op het gebied van financieel beheer. Het betreft zaken die het Cft en het openbare lichaam eind 2010 afgerond willen zien en waarop het Cft gaat toetsen of ze daadwerkelijk zijn afgerond en op welke wijze er invulling aan is gegeven. Deze prioriteiten zijn opgenomen in de bijlage 3 van de aanschrijving uitvoeringsrapportages 2010 (kenmerk: Cft/2010/001059) en zijn eveneens in het Toetsingskader 2010 opgenomen. De toetsing door het Cft geschiedt op basis van de verstrekte informatie in de bijlage 3. De informatie moet bestaan uit: welk doel is bereikt, wat heeft Saba daarvoor gedaan en welke eventuele aanpassingen in doel en of uitvoering zijn gedaan om het doel te bereiken. Tevens is afgesproken dat indien een doel niet is bereikt, informatie wordt verstrekt over welke acties/werkzaamheden zijn uitgevoerd, welke werkzaamheden nog moeten worden verricht, wat de redenen zijn dat het doel nog niet is bereikt en wat de gevolgen zijn van het nog niet bereikt hebben van het doel.

Saba heeft in de 3^e uitvoeringsrapportage 2010 niet gerapporteerd over de voortgang op het gebied van het financieel beheer. In overleg met het Cft is besloten dat Saba vanwege drukke werkzaamheden in het kader van de staatkundige vernieuwingen in de 3^e uitvoeringsrapportage alleen hoefde te rapporteren over de begrotingsuitputting.

In de 4^e uitvoeringsrapportage 2010 geeft Saba informatie over de stand van zaken en de genomen acties in de periode vanaf 1 juli 2010 tot en met 31 december 2010. Het Cft constateert dat in deze periode sprake is van enige voortgang van de verbeterpunten van het financieel beheer. Het Cft vraagt verduidelijking van Saba omtrent enkele punten die zijn opgenomen in de bijlage 3 over de stand van zaken verbeterpunten financieel beheer:

1. Begroting- en verplichtingenadministratie

In de 2^e uitvoeringsrapportage 2010 rapporteert Saba dat de verplichtingenadministratie per 1 januari 2011 zal worden ingevoerd. In de 4^e uitvoeringsrapportage staat vermeld dat de aangekondigde verplichtingenadministratie nog niet is uitgevoerd. Het Cft wenst te weten wat de reden is waarom dit niet is gehaald, welke werkzaamheden nog moeten uitgevoerd voor de invoering hiervan en wanneer Saba de verplichtenadministratie denkt in te kunnen voeren.

2. Verplichtingen- en budgetbeheer

Reeds in de 1^e uitvoeringsrapportage 2010 meldt Saba dat de budgethoudersregeling op 5 mei 2010 aan het bestuurscollege zal worden aangeboden ter vaststelling. Uit de 4^e uitvoeringsrapportage concludeert het Cft dat deze regeling nog niet is vastgesteld door het bestuurscollege. Het Cft aan vraagt Saba om inzicht te geven over de reden waarom de regeling nog niet is vastgesteld en wanneer de regeling door het bestuurscollege zal worden behandeld en vastgesteld.

Met betrekking tot de regeling verplichtingen stelt Saba in de 2^e uitvoeringsrapportage dat deze in het laatste kwartaal van 2010 zal worden vastgesteld. In de 4^e uitvoeringsrapportage staat dat vaststelling van de regeling nu geen prioriteit is. Het Cft wenst te weten waarom Saba vaststelling van de regeling nu niet als prioriteit beschouwt. Het Cft wijst Saba erop dat het verplichtingen- en budgetbeheer een prioriteit is van het financieel beheer welke reeds in 2008 is afgesproken. Het Cft dringt er bij Saba op aan de regeling op korte termijn door het bestuurscollege te laten vaststellen.

Verbeterplan 2011 – 2015

Momenteel werkt Saba samen met het Cft aan een meerjaren Verbeterplan Financieel beheer 2011 – 2015. In dit Verbeterplan zullen worden opgenomen de prioriteiten financieel beheer zoals opgenomen in het concept Toetsingskader 2011 en de nog openstaande prioriteiten uit 2008, 2009 en 2010, zoals gerapporteerd in de laatst beschikbare uitvoeringsrapportage. Ook zullen de eigen prioriteiten financieel beheer van Saba, alsmede de aanbevelingen en bevindingen van de accountant naar aanleiding van de controle van de jaarrekeningen, worden opgenomen in het nieuwe Verbeterplan. In nauw overleg met Saba zullen de verbeterpunten worden uitgezet in de tijd. Saba zal over de voortgang van de verbeteracties rapporteren in de uitvoeringsrapportages. Het verbeterplan zal jaarlijks worden aangepast. Het gezamenlijk streven is het Verbeterplan Financieel beheer 2011 – 2015 uiterlijk april 2011 af te ronden.

Doeluitkering

In de aanschrijving uitvoeringsrapportages 2010 heeft het Cft verzocht om in de uitvoeringsrapportages aandacht te besteden aan de doeluitkering sociaal vangnet en financieel beheer. De begrotingssteun dient apart zichtbaar te worden gemaakt aan de inkomstenkant, ook reeds gedane uitgaven dienen apart zichtbaar te worden gemaakt. Daarnaast verzoekt het Cft Saba om in de uitvoeringsrapportages aandacht te besteden aan de inhoudelijke voortgang van de activiteiten die worden gefinancierd met middelen uit de doeluitkering. Saba heeft in de 4^e uitvoeringsrapportage niet gerapporteerd over de Doeluitkering. Het Cft doet een dringend beroep op Saba in de 1^e uitvoeringsrapportage 2011 deze informatie aan te leveren.

Het Cft attendeert Saba op de brief van 14 februari 2011 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). Daarin stelt BZK dat de doeluitkering 2010 (€ 280.000) pas zal worden vrijgegeven na toezending van een uitgewerkt personeelsplan. Een eerste opzet van het personeelsplan diende uiterlijk eind maart 2011 naar BZK te worden gestuurd. Volgens de brief van Saba van 16 maart 2011 heeft BZK tijdens een overleg met de eilandsecretaris mondeling uitstel toegezegd tot eind april. Het Cft wenst Saba erop te attenderen dat op basis van het personeelsplan de doeluitkering voor 2010 beschikbaar kan worden gesteld.

Accountantsonderzoek n.a.v. ARNA rapport personeelsuitgaven van Saba

In 2009 heeft de ARNA het rapport betreffende het onderzoek naar de rechtmatigheid van de personeelsuitgaven van Saba uitgebracht. In dat rapport heeft de ARNA een aantal knelpunten op het gebied van personeelsbeheer geïdentificeerd en een aantal maatregelen geadviseerd. Per schrijven d.d. 16 december 2009 (kenmerk: Cft/2009/000991) heeft het Cft aan Saba verzocht een aantal zaken betreffende het personeelsbeheer gerealiseerd te hebben. Saba heeft op 29 maart 2010 het Cft geïnformeerd over de maatregelen die Saba heeft genomen naar aanleiding van het ARNA rapport.

Om objectief te kunnen vaststellen of en in hoeverre het personeelsbeheer van Saba structureel is verbeterd, heeft het Cft besloten een onafhankelijk accountantsonderzoek te laten verrichten naar de kwaliteit van het personeelsbeheer op Saba c.q. naar de stand van zaken met betrekking tot de door de ARNA gesignaleerde knelpunten. Dit onderzoek heeft in oktober 2010 plaatsgevonden. Het definitieve rapport is in februari 2011 ingediend bij het Cft en de bevindingen in het rapport zijn uitvoerig besproken door het Cft en Saba. Daarbij is afgesproken dat het Cft en Saba de follow-up activiteiten die voortvloeien uit het rapport gezamenlijk zullen vaststellen en een tijdspad daarvoor zullen opstellen. Het Cft zal in een separaat schrijven een voorstel voor een plan van aanpak aan Saba doen toekomen.

Personeel

Voor wat betreft de personeelszaken merkt het Cft op dat de informatie in de bijlage 'in- en uit diensttredingen personeel in 2010' voor de uit diensttredingen niet aansluit bij de bijlage 'overzicht omvang ambtelijk apparaat in 2010'. Volgens deze laatste bijlage zijn 31 personeelsleden (32 FTE) uit dienst getreden, terwijl uit de andere bijlage blijkt dat 'slechts' 29 personeelsleden (29 FTE) uit dienst zijn getreden. Het Cft verzoekt u aan te geven welke bijlage de juiste gegevens bevat.

Kenmerk
Cft 201100288
Blad
7/7

Het grootste deel van de uittredingen vindt plaats in het 4^e kwartaal en dit heeft te maken met de verschuivingen van eilandtaken naar Rijkstaken per 10 oktober 2010 bij met name de Brandweer.

In de toelichting bij de begrotingsaanschrijving 2010 staat opgenomen dat de personele omvang structureel door het eilandgebied moet zijn te dekken. Dit betekent dat veranderingen in het aantal werknemers, de functiewaardering en de salariering structureel gedekt moeten zijn binnen de financiële kaders. Zeker met betrekking tot het verwachte negatieve resultaat van \$ 735.000 in het achterhoofd wil het Cft daarom in de volgende rapportages zowel kwalitatief als kwantitatief geïnformeerd worden over de stand van zaken met betrekking tot personeel. Dit houdt in dat een confrontatie plaats dient te vinden van de begroting, de daadwerkelijke stand aan het einde van het betreffende kwartaal en de prognose voor de stand per ultimo van dat jaar. Indien er (op functieniveau) een verschil zit tussen de begrotingsstand en de prognose voor eind dat jaar dan dient dit tekstueel te worden verklaard.

Overzicht van projecten binnen samenwerkingsmiddelen

Saba heeft in de 4^e uitvoeringsrapportage 2010 dit overzicht niet aangeleverd. Het Cft vraagt Saba dit overzicht in 1^e uitvoeringsrapportage 2011 volledig aan te leveren.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Namens deze,
De secretaris van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

drs. G.M. Bergsma

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De gedeputeerde van Financiën van Openbaar Lichaam Saba
De eilandsecretaris van Openbaar Lichaam Saba
Het hoofd Financiën van Openbaar Lichaam Saba